

Handläggare
Mari Gilbe
Telefon: 08-50805795

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2024-04-24

Svar på remiss av Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

Kommunstyrelsens diarienummer KS 2025/308

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd har ombetts att yttra sig till kommunstyrelsen angående: Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag, med bilagan *Insatser som Stockholms stad socialtjänst ger utan individuell behovsprövning*.

I slutbetänkandet *Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag*, (SOU 2020:47) föreslås en ny socialtjänstlag. I propositionen En förebyggande socialtjänstlag - för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (proposition 2024/25:89) föreslås att den nya socialtjänstlagen ska träda i kraft den 1 juli 2025.

Den föreslagna ändringen av socialtjänstlagen, enligt propositionen, innebär en omställning i hur socialtjänsten tillhandahåller insatser. Den nya lagen möjliggör insatser genom individuell behovsprövning eller utan behovsprövning, vilket kan ge snabbare stöd utan utredning. Insatser för ekonomiskt behov kräver dock fortsatt behovsprövning.

Förvaltningen ställer sig positiv till socialnämndens förslag att under omställningsperioden 1 juli 2025 till och med 31 oktober 2026 låta socialtjänsten i Stockholms stad fortsätta tillhandahålla de insatser som anges i bilagan på samma sätt som idag, utan individuell behovsprövning.

Bakgrund

I slutbetänkandet *Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag* (SOU 2020:47) föreslås en ny socialtjänstlag som, om riksdagen godkänner propositionen, En förebyggande socialtjänstlag - för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (propositionen 2024/25:89), träder i kraft den 1 juli 2025.

I propositionen *En förebyggande socialtjänstlag - för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter* (propositionen 2024/25:89) föreslås att socialnämnden fortsatt ska erbjuda insatser i form av rådgivning, omsorg, vård, stöd, och annan hjälp. Insatser kan ges antingen efter individuell behovsprövning eller utan sådan prövning. Detta möjliggör en mer flexibel anpassning till lokala behov.

Socialtjänsten får erbjuda insatser utan behovsprövning för alla eller riktat till specifika målgrupper, men ekonomiskt bistånd undantas. Barn över 15 år kan få insatser utan vårdnadshavarens samtycke om det bedöms lämpligt, medan yngre barn kräver vårdnadshavarens samtycke.

Följande insatser ska alltid föregås av en individuell behovsprövning:

1. Kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson.
2. Vård i familjehem.
3. Vård i LVM-hem.
4. Vård i särskilda ungdomshem.
5. Vård av barn eller unga mellan 18 och 20 år i jourhem, stödboende, skyddat boende och andra hem för vård eller boende, utöver de LVM-hem och särskilda ungdomshem som nämns ovan.
6. Bostad i särskilt boende för äldre eller för personer med funktionsnedsättning.
7. Vård i hem för viss annan heldygnsvård.

Socialnämnden kan rikta insatser till avgränsade målgrupper, men enskilda utanför målgruppen har alltid rätt att få sin ansökan prövad individuellt.

Dokumentationsskyldigheten utökas för att gälla alla insatser. Dock föreslås två undantag:

- Rådgivning behöver inte dokumenteras om det inte innehåller uppgifter om enskildas personliga förhållanden.
- Socialnämnden får besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid särskilda skäl.

Ärendet

Stockholms stad arbetar med att implementera den nya socialtjänstlagen inom projektet Framtidens socialtjänst. Under 2024 har en inventering av öppna insatser genomförts. Omställningen leds av socialförvaltningen och sker i samverkan med stadsdelsförvaltningar, stadsledningskontoret, Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner.

Förslaget är nu att fortsätta med nuvarande insatser utan behovsprövning samt att projektet under 2025 kommer att utreda och ta fram förslag på vilka insatser som bedöms lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning samt ta fram förslag på eventuella villkor som ska gälla för insatserna samt vilka insatser som ska undantas skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförandet av insatserna.

Nya insatser kommer att behöva prövas och utvärderas i form av pilotprojekt i socialnämnden och vissa stadsdelsnämnder innan ett eventuellt införande sker i hela staden.

I bilagan *Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning* beskrivs nuvarande öppna insatser, deras omfattning och målgrupp.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen föreslår att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad, under en omställningsperiod från den 1 juli 2025 till den 31 oktober 2026, får fortsätta att tillhandahålla vissa insatser på samma sätt som idag, utan individuell behovsprövning.

Samtidigt föreslås att kommunfullmäktige beslutar att uppgifter som kan röja enskildas identitet inte ska dokumenteras vid genomförandet av dessa insatser under omställningsperioden.

För att möjliggöra en långsiktig omställning får socialnämnden i uppdrag att utreda vilka insatser som efter omställningsperioden, från och med den 1 november 2026, ska kunna ges utan behovsprövning i hela Stockholms stad samt vilka eventuella villkor som bör gälla. Nämnden ska även utreda om det finns behov av undantag från skyldigheten att dokumentera den enskildes identitet vid dessa insatser.

Som en del av utredningen föreslås att socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomför pilotprojekt från den 1 juli 2025.

Syftet är att pröva och utvärdera om insatser som idag kräver

individuell behovsprövning kan erbjudas utan en sådan prövning i framtiden.

Slutligen föreslås att socialnämnden ska återrapportera uppdragen till kommunfullmäktige senast den 30 september 2025.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familj i samarbete med avdelningen för äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget i samtliga delar. Förslaget innebär att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad under en omställningsperiod från och med 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026 får tillhandahålla insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet på det sätt som ges idag utan individuell behovsprövning.

Vidare ser förvaltningen positivt på genomförande av pilotprojekt för att testa och utvärdera nya insatser. Det är avgörande att detta sker systematiskt och att resurser finns för att säkerställa en rättssäkerhet och likvärdigt tillgång till stöd.

Förvaltningen instämmer med förslaget om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av insats i bilagan under omställningsperioden.

Förvaltningen anser att genom att erbjuda dessa insatser utan individuell behovsprövning strävar socialtjänsten efter att öka tillgängligheten och säkerställa likvärdiga förutsättningar för alla invånare i staden. Detta arbetssätt underlättar för invånarna att själva formulera sina behov av stöd, vilket möjliggör ett mer proaktivt och förebyggande arbetssätt. Förvaltningen anser att detta tillvägagångssätt är i linje med intentionerna i den föreslagna nya socialtjänstlagen, som syftar till att skapa en mer flexibel och lättillgänglig socialtjänst.

Förvaltningen bedömer att förslaget i bilagan om *Insatser som Stockholms stad socialtjänst ger utan individuell behovsprövning*, i enighet med intentionerna med nya socialtjänstlagen kommer att underlätta för den enskilde att få stöd.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Sofia Björkvall
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag
2. Tjänsteutlåtande socialförvaltningen - Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag
3. Bilaga - *Insatser som Stockholms stad socialtjänst ger utan individuell behovsprövning.*

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2025-04-01
Sofia Björkvall, Avdelningschef	2025-04-01